

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli verseny befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**Központi írásbeli versenytevékenység
Elődöntő**

52 723 01 Gyakorló ápoló

54 723 02 Gyakorló ápoló

2020. február 12.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

ÁEEK

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő részére

- A versenyző csak a kiosztott feladatlapon, illetve a versenyszervező által biztosított, a versenyszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a versenyző aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli versenytevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- A döntőbe jutáshoz az elődöntőben minimum 71 pontot szükséges elérni.

Maximálisan adható
pontszám:

1. **7 pont**
Csoportosítsa az alábbi tanulási formák jellemzőit! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. A tanulás e formájában a gondolkodás és az emlékezés is szerepet játszik.
2. A kondicionálás során az inger ingerrel kapcsolódik (S → S' séma).
3. A „próba-szerencse” tanulás jellemzi.
4. A kísérletek során a feltétlen ingert semleges ingerrel társították, amely az ismétlések hatására feltételes ingerré vált.
5. Az adott viselkedés következménye (jutalmazás, büntetés) vezet a tanuláshoz.
6. Pavlov nevéhez fűződik.
7. Belátásos tanulás során megy végbe.

Klasszikus kondicionálás: ...*2., 4., 6.*...

Operáns kondicionálás: ...*3., 5.*...

Komplex tanulás: ...*1., 7.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

2. **4 pont**
Írja be a táblázatba a latin szakkifejezések magyar jelentését!

| Latin | Magyar |
|----------------------|--------------------|
| cornea -ae, f. | <i>szaruhártya</i> |
| epiglottis -idis, f. | <i>gégefedő</i> |
| ligamentum -i, n. | <i>szalag</i> |
| oculus -i, m. | <i>szem</i> |

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **3 pont**
Nevezze meg a csontvelő-mintavétel lehetséges helyeit magyarul!

1. *szegycsont*
2. *csípőtarék*
3. *sípcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **3 pont**
Húzza alá a felsorolásból a fertőtlenítéssel kapcsolatos helyes megállapításokat!

- A fertőtlenítő oldatba történő beáztatás a kémiai fertőtlenítő eljárások közé tartozik.
- A műszerek nedves gyűjtése során a használt eszközt fertőtlenítő oldatot tartalmazó edénybe helyezik.
- A jodofórok az elemi jódnak felületaktív vegyületekkel alkotott komplexei.
- A kétfázisú kézfertőtlenítés során előbb folyékony szappannal kezét kell mosni, majd 5 ml higiénés kézfertőtlenítőszerral alaposan be kell dörzsölni a kezét.
- A baktericid hatás azt jelenti, hogy a baktérium vegetatív formái elpusztulnak, a spórák azonban nem.
- A nedves hő oxidáció útján pusztítja el a mikroorganizmusokat.

(Csak a 3 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

5.* **6 pont**
Soroljon fel a halottellátás ápolói teendői közül hatot!

- *vízszintes testhelyzet kialakítása*
- *orvosi/ápolási eszközök eltávolítása*
- *ékszerek eltávolítása*
- *váladékok lemosása*
- *áll felkötése, szemhéj lecsukása*
- *lábcédula felhelyezése*
- *halott környezetének rendbetétele*
- *lettár felvétele*
- *dokumentálás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. 7 pont
Egészítse ki a bővített Norton-skála rizikómérő szempontjait!

1. fizikai állapot
2. tudatállapot
3. *aktivitás*
4. *mozgásképesség*
5. *incontinentia*
6. *kooperációs készség*
7. *bőr állapota*
8. *kísérő betegség*
9. *életkor*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.* 3 pont
Határozza meg a sterilizálás fogalmát!

A sterilizálás az az eljárás, amelynek során fizikai, kémiai hatásokkal, vagy ezek kombinációjával a kezelt anyagon és anyagban elpusztul minden mikroorganizmus és ezek nyugvó formái.

8. 7 pont
Egészítse ki a tünetekkel kapcsolatos táblázat hiányzó részeit!

| Tünet | | |
|---------------------|----------------------------|---|
| megnevezése latinul | jelentése magyarul | jellemzője* |
| <i>subfebris</i> | hőemelkedés | A testhőmérséklet 37-38 °C között van. |
| <i>dyspnoe</i> | nehézlégzés | <i>A beteg erőlködve, a légzési segédizmok igénybevételével lélegzik.</i> |
| bradycardia | <i>alacsony pulzusszám</i> | <i>A pulzusszám a normál érték alsó határa (60/min.) alatt van.</i> |
| bradypnoe | <i>alacsony légzésszám</i> | <i>A légzésszám a normál érték alsó határa (12/min.) alatt van.</i> |

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.*

6 pont

Soroljon fel hat feltétlen reflexet, amely az agytörzs működéséhez köthető!

- *tüsszentési reflex*
- *köhögési reflex*
- *könnyezési, pislogási reflex*
- *szaruhártyareflex*
- *pupillareflex*
- *nyáleválasztási reflex*
- *nyelési reflex*
- *hányási reflex*
- *szopási reflex*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

6 pont

Egészítse ki a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos alábbi mondatokat!

Amennyiben korlátozó intézkedést szükséges alkalmaznunk, mindig a *...pszichikai korlátozással...* kezdünk, amennyiben ez sikertelen, akkor orvos utasítására alkalmazható a többi korlátozási forma. A korlátozás ideje alatt a beteg állapotát *...folyamatosan ellenőrizni kell...*, amely magában foglalja *...a fizikai, ... a higiénés...* és egyéb szükségletek felmérését és ezeknek a beteg állapotának megfelelő kielégítését. Az ellenőrzést *...dokumentálni...* szükséges. A veszélyeztető, illetve a közvetlenül veszélyeztető magatartás elhárításához szükséges mennyiségű gyógyszer beleegyezés nélkül történő alkalmazását *...kémiai, vagy biológiai korlátozásnak...* hívjuk.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***10 pont**

Írja le a rühességgel (scabies) kapcsolatos ismereteit a megadott szempontok szerint!

Terjedési módja: *közvetlen érintkezés, testi kontaktus útján terjed emberről emberre*

Tünetei: Írjon hármat!

- *apró, vörös kiütések*
- *hólyagok/papulák megjelenése*
- *erős viszketés, különösen az éjszakai órákban*
- *apró járatok a bőrben*
- *vakarózás okozta sebek, hámsérülések*

Leggyakoribb megtelepedési helyei a testen: Írjon hármat!

- *az ujjak között*
- *a könyök, térd, csukló ráncaiban*
- *a derék és a köldök körül*
- *hónalj tájékán*
- *az emlő és a nemi szervek körül*
- *farpofák alsó részén*
- *fej, nyak, arc, tenyér, talp bőrfelülete alatt (a talpon és a tenyéren különösen nagyon fiatal gyerekeknél jellemző)*

Veszélyeztetett csoportok: Írjon hármat!

- *a börtönökben fogvatartottak*
- *az intézményi gondozásban részesültek (időotthonokban, gyermekotthonokban, anyaoththonokban élők)*
- *a zsúfolt körülmények között élő emberek*
- *hajléktalanok*
- *szociális-, egészségügyi intézményben dolgozók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.*

6 pont

Határozza meg az egyenlő esélyű hozzáférés kritériumait a különböző fogyatékkal élő személyek speciális szükségleteit szem előtt tartva, az alábbi szempontok szerint!

A szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha: *az mindenki számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető, érzékelhető.*

Az épület egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha: *az mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók.*

Az információ egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha: *az mindenki számára kiszámítható, értelmezhető, érzékelhető, az információhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

13.

7 pont

Csoportosítsa a tüneteket/kórképeket a kialakulásáért felelős hormonok termelő szervéhez! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. acromegalia
2. kretinizmus
3. diabetes insipidus
4. myxoedema
5. Basedow-kór
6. nanismus
7. gigantizmus

pajzsmirigy: *...2., 4., 5....*

agyalapi mirigy: *...1., 3., 6., 7....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

14.

4 pont

Párosítsa az alábbi műfogásokat a megadott jellemzőikkel! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

- A. Rautek-féle műfogás
- B. Tálcafogás
- C. Heimlich-féle műfogás
- D. Eschmarch-Heiberg-féle műfogás

1. Az eszköz nélküli légútbiztosítás egyik módja, olyan esetekben alkalmazzák, amikor a fej hátrahajtása nem elég, vagy kontraindikált.
2. A kivitelezéséhez 3-4 elsősegélynyújtó kell. Akkor alkalmazzák, amikor a sérültet el kell távolítani a veszélyzónából.
3. Eszméletlen, mozgásképtelen sérült kimentésére használják. Alkalmazásával akár egy elsősegélynyújtó is biztonságosan kimentheti a veszélyzónából a sérültet.
4. A légúti idegentest eltávolításánál használt műfogás.

A-...**3**..., B-...**2**..., C-...**4**..., D-...**1**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

6 pont

Soroljon fel a daganat fennállására figyelmeztető jelek közül hatot!

- *szemmel látható elváltozások szemölcsön, anyajegyén*
- *széklettel és vizelettel kapcsolatos változások*
- *makacs köhögés és rekedtség*
- *állandó nyelési nehézségek*
- *nem gyógyuló fekély, vagy sérülés a bőrön*
- *szokatlan vérzés és váladékfolyás a hüvelyből*
- *tapintható duzzanatok a mellben, vagy a test más részén*
- *ok nélküli testsúlycsökkenés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. **5 pont**
Csoportosítsa az alábbi állításokat a megadott szempontok alapján! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. Az emberi méltóság megőrzése egészségügyi intézményi kötelezettség.
2. A beteg tájékoztatása kizárólag szóban történhet.
3. A beteg írásban nyilatkozhat szervei, szövetei kivételéről.
4. A beteg cselekvőképtelensége esetén a nyilatkozattételre jogosult személyeket a törvény sorrendben felsorolja.
5. A beteg várólistára helyezése esetén nem szükséges a beteget tájékoztatni a várakozás okáról.

Az állítás igaz: *...1., 3., 4....*

Az állítás hamis: *...2., 5....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

17.* **6 pont**
Soroljon fel hat ápolási teendőt, megfigyelési feladatot encephalitis fennállása esetén!

- *az ágy fejbégének 30 fokkal való megemelése*
- *a keringési paraméterek monitorozása*
- *a légzési paraméterek monitorozása*
- *megfelelő folyadékbevitel biztosítása szájon át*
- *decubitus megelőzése*
- *zaj-, és fénymentes környezet biztosítása*
- *fájdalom, nyugtalanság jeleinek megfigyelése*
- *személyi higiéné biztosítása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.*

4 pont

Ismertesse a teljes populációt megcélzó preventív stratégiák előnyeit! Írjon négyet!

- *radikális javulás*
- *eredményesség növekedése*
- *széles körű hatás, a népesség egészét érinti*
- *társadalmi szintű magatartásváltozás*
- *kisebb mértékű egyéni áldozat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)